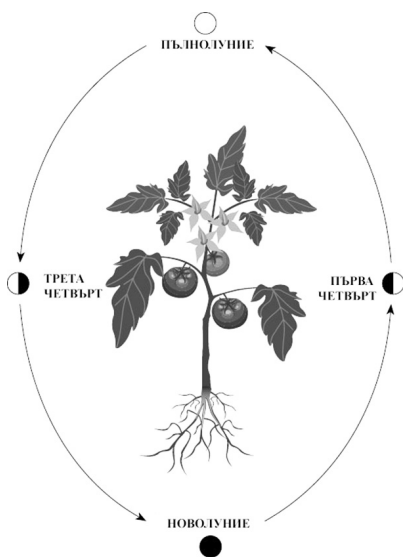

Ирина Калинина

ЛУНЕН СЕЩБЕН КАЛЕНДАР

за 2024, 2025 и 2026 година

ЛУНЕН СЕИТБЕН КАЛЕНДАР за 2024, 2025 и 2026 година

Автор Ирина Калинина
Превод Горанка Цветкова, Мария Александрова

Издателство „Паритет“, София
256 стр.

Лунният сеитбен календар, който обхваща периода от 2024 до 2026 година ще ви запознае с благоприятните и неблагоприятните дни за работа в градината месец по месец и ден по ден. В тази книга са събрани безценни съвети за това как да се грижите за градината си, без да изразходвате излишни средства, сили и енергия. С нейна помощ ще отгледате свежи и вкусни плодове и зеленчуци по лесен и евтин начин. Ще узнаете как и кога е най-добре да засаждате, поливате и наторявате своите безценни растенията, кога да прибирате реколтата, а също как и в кои дни да се борите най-ефикасно с вредителите и болестите по насажденията. Всички съвети са свързани с фазите на Луната и нейното местоположение във всеки определен знак на зодиака.

Всички дати в книгата се отнасят до дейностите в градината и полската работа в Западна България, Софийска област. В Южна България тези дейности може да се извършват по-рано и в зависимост от метеорологичните условия.

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com – 20% отстъпка**

ISBN 978-619-153-566-8

Съдържание

ЧАСТ ПЪРВА

Календар на градинаря по месеци.....	5
Януари.....	6
Февруари.....	11
Март.....	14
Април.....	18
Май.....	32
Юни.....	43
Юли.....	45
Август.....	49
Септември.....	52
Октомври.....	55
Ноември.....	61
Декември.....	63

ЧАСТ ВТОРА

Лунен сеитбен календар за 2024–2026 година.....	65
Как да работим с лунния календар.....	80
Влияние на лунните дни върху селскостопанските дейности.....	81
Влияние на Луната върху засаждането и грижите за растенията, в зависимост от зодиакалните знаци.....	103
Влияние на фазите на Луната върху градинарските и овощарските дейности.....	125
Влияние на дните от седмицата върху работата в овощната и зеленчуковата градина.....	129

ЧАСТ ТРЕТА

Календар за отглеждане на разсад и зеленчуци133

Кога и как се сеят семената за разсад.....134

Календар за посяване на семената
на открито150

Вредители и борба с болестите160

Защита без химически средства220

Настойки и отвари за растителна защита.....239

Подготовка на торове и подхранващи смеси246

ЧАСТ ПЪРВА

КАЛЕНДАР НА ГРАДИНАРЯ
ПО МЕСЕЦИ

ЯНУАРИ

Обичайно януари е най-студеният месец в годината. Основната грижа на градинарите през този зимен месец е да предпазят растенията от увреждания, причинени от студовете и от гризачите. Ако има много сняг, корените на овощните и ягодоплодните култури са

надеждно защитени. Снегът обаче може да причини и големи неприятности, ако е мокър и тежък – клоните могат да се счупят под тежестта му. Затова е от особена важност в тези дни клоните своевременно да се отърсват от мокрия сняг. Освен това всички гнезда на бялата овощна пеперуда и кафяво-опашатия молец трябва да се отстранят от дърветата и да се изгорят, ако тази работа не е била свършена през есента. Мумифицираните плодове също не бива да се оставят по клоните.

В случаите на опасно ниски температури (-20°C и повече) е необходимо стволите и основите на клоните на младите дървета да се покрият със сняг, който може да се вземе от други места в градината, но така че да не се оголва почвата над корените на останалите дървета – най-добре от местата между лехите. Също така е необходимо да се натрупа повече сняг върху ягодоплодните растения.

Ако е възможно, е добре да се приготви оборски тор и да се съхранява в плътни купчини, който е добре да се обогатят със суперфосфат (2–2,5 кг на 100 кг тор). През зимата е хубаво да се събира и дървесна пепел, както и птичи тор, които да се съхраняват в покрито помещение или под навес. Това е времето да се набавят и минерални торове, гасена вар и пес-

тициди, разрешени за използване за градинарски цели. Те също трябва да се съхраняват в закрити помещения.

* През януари е много важно да се полагат грижи и за птиците: поставянето на хранилки в градините и системните грижи за насекомоядните птици, особено по време на обилните снеговалежи и минусови среднодневни температури, са от особена важност за оцеляването им.

* Необходимо е редовно да се проверява и състоянието на резниците, приготвени за пролетно присаждане, ако се съхраняват в мазе или изба. Помещението трябва редовно да се проветрява. Резниците, посадъчния материал и вегетативно размножените подложки се приготвят през есента и се складират в хладно и тъмно закрито помещение. Зимата не е пречка за присаждането на овощни дръвчета. То трябва да се извършва в топло помещение, най-добре чрез подобрения копулационен метод. Мястото на присаждане се покрива с фолио, а присадките се поставят в кутии и се покриват с дървесни стъргодини. Стратифицирането в топло помещение продължава две-три седмици. До засаждането присадките се съхраняват при температура от 0°C до -2°C в мазе или на открито, но под натрупан дебел слой сняг.

* Месец януари е и времето за ремонт на сандъчетата, инструментите, градинския инвентар, градинските стълби и всякакви други пособия, които са необходими в градината, както и подмяната на някои с нови. Това е и времето, в което да се поправят или да се направят нови подпори за овощните дръвчета, да се почистят и да се дезинфекцират. Същото е нужно да се направи и с контейнерите.

* Добре е да се помисли за изграждането на снегозадържащи валове чрез поставяне на изкуствени прегради. Също е добре да се завият стволите на дърветата с плат или друга материя, така че да се

възпрепятстват мишките е дивите зайци в опитите им да гризат корите на дърветата.

* Януари е и месецът за равностметка, времето, в което да се обобщят резултатите от изминалата година и да се изготви нов за настоящата.

* Януари е и най-подходящото време за срещи, лекции и уроци по градинарство и самоусъвършенстване на знанията, четене на специализирана литература.

* В края на месеца настъпва и времето за подготовка за залагането на новите разсади – от закупуването на семена и торове, до подготовката на посадъчните съдове.

* През януари настъпва и моментът за приготвянето на торове за отглеждането на разсада и за градината.

За 6 хектара са достатъчни следните количества минерални торове: нитрофоска – 2 кг, суперфосфат или нитроамофоска – 2 кг, калиев сулфат – 1 кг, карбамид или кристалин – 1 кг, селитра – 0,5 кг, магнезиев сулфат – 0,5 кг. Освен минералните торове са необходими: меден сулфат – 0,5 кг, железен сулфат – 0,5 кг, калиев перманганат – 5–10 г, дървесна пепел до 10 кг, горчица – 1 кг, смлян черен или червен пипер – 200 гр.

* Също така трябва да помислим и за защитните средства срещу вредители и болести.

Могат са се използват 5% разтвор „Кинмикс и Фюри“ – за колорадски бръмбар, ябълков червей, листолистни молци, гъсеници и други вредители; „Ентовир“ – срещу колорадски бръмбар; „Ронилан“ – срещу гъбични заболявания на овощните култури, срещу сива и бяла плесен по краставиците, домати, морковите, слънчогледа и ягодите; „Топаз“ (фунгицид) – за борба с брашнеста мана и други болести по краставиците, домати, розите, различните видове флокс, ягодите, цариградското и френското грозде

и ябълките; „Скор“ (фунгицид) за борба с краста по ябълките.

„Неорон“ (акарицид) – срещу паяжинообразуващи акари, ягодови и други кърлежи по краставиците и други култури. Препаратът е екологично безвреден, не е токсичен, употребата му не вреди нито на пчелите, нито на птиците. Паяжинообразуващите акари като правило зимуват върху бурените и особено в плантациите от хмел, затова още в ранна пролет най-напред се пръскат тези растения.

„Оксихом“ (фунгицид) се използва за борба с фитотфтората (картофена мана) по доматиите и картофите.

* През януари е времето да се подготви почвата за отглеждането на разсада. Хубавата торфена почвена смес в брикетите „Теменужка“ или „Микропарник“, жива земя, сапропел (морска или езерна тиня) и др. Цялата получена почва трябва да се залее с гореща вода, да се направи рохкава, много добре да се разбърка, да се изсипе в тава на пласт от 5 см и да се сложи в силно загрята фурна за 25–30 минути (почвата трябва да е добре овлажнена). След това почвата се събира в платнена торба и се изнася на открито за период от 6 до 10 дни, за да измръзне. Това е един от най-добрите начини за отлична дезинфекция и обезпаразитяване на почвата за разсадите.

„Теракотем“ (или друг препарат за задържана на влагата в почвата) има силно оздравителен ефект върху почвата. За 6 хектара са достатъчни около 800 гр. до 1 кг. „Теракотем“ повишава добивите, тази смес се състои от влагозадържащи полимери, минерални и органични подобрители и стимулатори на растежа. Засетите семена или посаденият разсад могат да растат с „Теракотем“ без допълнително поливане в продължение на цял месец и не изискват допълнително подхранване през лятото. Този препарат е абсолютно безопасен и не е токсичен.

За отглеждането на разсада, на една кофа почвена смес е достатъчна една пълна супена лъжица „Теракотем“. Почвата трябва да се разбърка добре, да се изсипе в сандъчета, да се полее с гореща вода (70–80°C) и след около 20–30 минути семената или кълновете могат да се посеят за разсад. Разсадът, получен с помощта на „Теракотем“ се отличава с бърз растеж и добро развитие.

При отглеждането на разсада не бива да се използва почва от лехите или компост. Това може да убие младите растения!

* Януари е времето за подготовка на инвентара за сеене на семена за разсад (и за последващо пикиране). Най-добре е семената да се засяват в метални кутийки от консерви, хартиени или пластмасови чашки. Те трябва да са високи 6–7 см. Дървените сандъчета не трябва да са по-високи от 8 см. За пикирането (самостоятелното пресаждане на отделните коренчета на растенията) ще са необходими чашки, кутийки или малки саксии, високи 10–12 см. Всички съдове за разсада трябва да са абсолютно чисти, а на дъното им трябва да има отвор, за да се оттича излишната вода. Ако това не се случва и почвата на разсада е прекалено влажна, той може да заболее и загине от т.нар. „черно краче“.

* За отглеждането на разсада си набавете ръчна пръскачка.

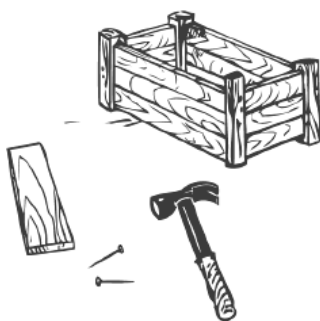
* През януари градинарите трябва да прегледат наличностите си от семена, да ги сортират и да проверят тяхната кълняемост. Прекалено старите и залежали семена е възможно да не покълнат, затова е важно да се подсигурят пресни качествени семена.

* През последната десетдневка на януари могат да се засадят ранноплодни краставици, които могат да се отглеждат на перваза на прозореца у дома. Използват се семената на самоопрашващи се сортове:

Стела, ТСХА-422, Априлски, ТСХА-805, Клавдия, Миринда, Дарина, Изумруд, Чучулига, Златното петле. Отначало разсадът се отглежда в чашки, високи до 10 см. След около 25–30 дни разсадът се премества в касетки с височина 15–20 см, широчина най-малко 30 см и дължина до 100 см. В такава касетка могат да се засадят две-три растения. Януари, февруари и март са студени месеци и ако разсадът стои на перваза, всички рамки на прозорците трябва да се облепят с тиксо.

ФЕВРУАРИ

През февруари почвата на равнището на корените е с най-ниска температура. Както и през януари, така и през февруари е необходимо да се правят снежни валове в средата на между-редията, както и защитни стени от сухи клони, сено и слама. В дните, когато

темperaturите са положителни и снегът се топи е нужно снегът около младите дървета да се утъпква, особено, ако стволите им не са обвити с лико или друг материал за предпазване на кората им от гризачи. Към края на месеца е време дърветата да се варосат, а също да се направи и сянка, така че ранните слънчеви лъчи да не повредят върховете на клоните на младите дръвчета.

* Ако се случи през месец февруари снегът да е много, непременно трябва да бъде отърсван от клоните на плодните дръвчета и плодните храсти.

* Трябва редовно да се проверява състоянието на заровения разсад, като се обръща особено внимание на защитата му от гризачи и зимния студ.

* За да се определи състоянието на плодовите пъпки след презимуването е необходимо изборително да се отрежат няколко клонки и да се сложат в съд с вода за прорастване.

* Трябва да се приготви тор и да се ремонтира старият инвентар за събиране, съхранение и консервиране на плодовете от дърветата и храстите, да се осигурят семена на овощни и декоративни култури, полиетиленови покривала, сглобяеми парници и оранжерии.

В периода от 1 до 20 февруари се сеят семената на главестата целина. Най-добре това да се прави в сандъчета на дълбочина 0,5 см. Сортове: Голиат; Прага; Планета. 35 дни след като израснат младите растения и развият трети същински лист, се пикират в чашки с размер 8x8 см. Разсадът се отглежда при температура 16–17°C.

От 10 до 25 февруари се сеят семената на пипера и патладжана за разсад. Високите хибриди пипер и патладжан се засяват по-рано – **от 1 до 15 февруари**.

Сортове пипер: Червен рог; Софийска капия; Куртовска капия; Долма; Фатима; Пловдивска червена капя.

Сортове патладжан: Бял; Блек Бюти; Български; Линда; Рания F1; Класик F1; Дълъг виолетов; Тцако-ники.

Преди да се засеят семената се накисват за 3–4 дни във влажна памучна кърта, а непосредствено преди засяването почвата се залива с горещ разтвор калиев перманганат. Цветът му трябва да е розов, а температурата около 60°. Семената се засяват на дълбочина около 1 см, на разстояние 1,5–2 см, а разстоянието между редовете е 5–6 см. След като се засеят, сандъчетата се слагат на топло при температурата не по-ниска от 20°C. На всеки 3–4 дни посевите се пръскат с топла престо-

яла вода. Кълновете обикновено се появяват след 10–15 дни. След 35 дни растенията се пресаждат в чашки или малки саксии с размери 10x10 см и грижата за разсада продължава до засаждането му на постоянно място в оранжерията или на открито в градината.

От 10 до 25 февруари се засяват и семената за разсад на високите и средните на ръст (120–180 см) домати, които са предназначени за отглеждане в парници. Използват се семена от следните сортове: Елит; Рубин; Мармалад; Биволско сърце; Алено сърце; Марица; Жар. Преди засяването семената се накисват в стимулатор на растежа (натриев хумат или Агро-Л) за 24 часа. Засяват се в сандъчета с височина 6 см. Преди засяването почвата се полива с горещ разтвор от калиев перманганат. Разстоянието между редовете е 5 см, дълбочината на засяване е 1 см. На всеки 3–4 дни посевите се поливат с топла престояла вода, също както пипера и патладжаните. 40 дни след покълването растенията се пресаждат в малки чашки или саксии с размер 10x10 см. През всичките 40 дни разсадът трябва да е поставен на най-светлото и прохладно място на перваза на прозореца, където през нощта температурата на въздуха е 13–14°C, а през деня – 15–17°C.

* За да се получат еднакви растения, съдовете с разсад задължително трябва да се въртят през ден-два.

* Ако кълновете са здрави, е добре да се поливат по-рядко, за да не се издължават излишно растенията.

* 6 дни преди пресаждането разсадът се подхранва с разтвор от калциев нитрат (1 супена лъжица на 10 л вода) и се полива, без да се мокрят младите листенца и стъблата. Опитните градинари препоръчват поливането да се извършва в подложните чинийки на сандъчетата.

През целия месец февруари може да се сеят краставици за домашната градина, както и да си посадите кромид лук за пера в саксии или в съдове с вода, която да организирате на первазите на прозорците у дома.

След 20 февруари на перваза на прозореца можем да поставим саксийките с посят в тях магданоз, целина, босилек и манголд.

МАРТ

Март е много опасен месец за овощните дървета: ярката слънчева светлина може да причини изгаряния по кората и по върховете на младите клонки. Често кората на стволите на ябълковите дървета през топлите слънчеви дни е силно нагрята и камбият излиза от покой, а нощните температури са ниски и го увреждат.

Общи дейности през месец март. В началото на месеца е необходимо да се повторят някои от дейностите, извършени през февруари: ако има дни със снеговалеж, не забравяйте да отръскате клоните от снега, особено по-ниско разположените клони на младите ябълки, круши, череши, както и за плодните храсти, от снега, който, натежавайки при топенето, може да ги увреди или счупи. В ниските части на градината отводнителните канавки трябва да се почистят от снега. Ако градинският парцел е със силен наклон, трябва да се направят снежни валове и преграждения по целия склон, за да се задържа водата от топенето. На местата, където се съхраняват резници и зимни присадки под снега, снегът трябва

да се покрие със стърготини и торф, за да се забави топенето.

* В началото на месеца варосайте стволите до основата на дебелия клон, ако дърветата са зимували без да са обвивани с зебло или друга материя, която да ги пази от измръзване. Класическият начин е да се използва варно мляко, което представлява разтвор на 2 кг гасена вар в 10 л вода. Гасена вар можете да си закупите от строителните магазини. Бихте могли да използвате и немският препарат Фрухткалк (овощарска вар).

* В края на месеца, най-добре в облачен ден, е необходимо да се премахнат превръзките срещу гризачи от стволите и основите на клоните.

* През третото десетдневие (при топло време) можете да започнете резитба и оформяне на короните на ябълките, крушите и всички останали овощни дървета, живи плетове, плодни и декоративни храсти.

Дейности в овощната градина. Препоръчително е ябълковите и крушовите дървета да се подрязват в края на март, ако не се очакват продължителни студове и температури под -15°C . По-добре е подрязването да започне от по-старите дървета, тъй като плодните им пъпки цъфтят по-рано от плодните пъпки на по-младите дървета. Необходимо е да се премахнат сухите, счупени и болни клони. Раните по кората трябва да се покрият с градински замазки или с боя на маслена основа. Отрязаните клони трябва да се съберат, да се изнесат на подходящо място и да се изгорят.

Необходимо е внимателно да се огледат всички растения в градината: дали плодните дръвчета и заровените разсади не са повредени от гризачи (кафявият цвят на дървесината на отрязаните клони е признак за увреждане от измръзване).